

De gemeenteraad Gulpen-Witterm
Postbus 56
6271 AB Gulpen

Uw brief van :	Behandeld door : L. Steensma
Uw kenmerk :	Onderwerp : Raadsinformatiebrief Communicatieaanpak Duurzaamheid
Ons kenmerk: U.24.00211	Dossiercode :
	Bijlagen :
	Verzonden :

Geachte raadsleden,

Tijdens de raadsinformatiebijeenkomst op 7 september 2023 bent u door medewerkers van het cluster Duurzaamheid geïnformeerd over diverse actuele thema's op het gebied van duurzaamheid, zoals de Regionale Energie Strategie (RES), landbouw- en energietransitie, circulariteit en mobiliteit. Er is u tijdens de raadsinformatiebijeenkomst toegezegd dat wij u begin 2024 zullen informeren over hoe wij als gemeente de verbinding met de omgeving willen versterken zodat we samen kunnen werken aan een duurzame leefomgeving. Door middel van deze RIB willen wij u informeren over de communicatieaanpak die door het cluster Duurzaamheid is ingezet.

Gulpen-Witterm is op gebied van duurzaamheid volop in ontwikkeling. Als gemeente willen wij deze ontwikkeling duurzaam laten verlopen zodat volgende generaties ook in behoeften kunnen voorzien. Rekening houdend met de huidige klimaatverandering en de duurzaamheidsdoelen willen wij als gemeente Gulpen-Witterm ervoor zorgen dat het duurzaamheidsbewustzijn van de gemeenschap vergroot, motiveert en activeert. Om dit te bereiken heeft de gemeente Gulpen-Witterm 'Samen Groen' opgericht. Samen Groen is het initiatief waarin we met elkaar en voor elkaar werken aan een duurzame leefomgeving. Vanaf de oprichting van 'Samen Groen' medio 2020 zijn er al diverse stappen gezet vanuit het ambitiestatement en begint duurzaamheid een begrip te worden voor de hele gemeente Gulpen-Witterm.

Doelstelling

Wij willen de inwoners, scholen, stichtingen en bedrijven binnen de gemeente Gulpen-Witterm motiveren om gezamenlijk te werken aan duurzaamheid. Dat willen wij realiseren door een stevige basis te leggen zodat bewustwording voor duurzaamheid wordt verspreid binnen alle betrokken partijen in de omgeving. Wanneer de omgeving uiteindelijk zelf duurzame initiatieven ontplooit zullen wij als gemeente steeds meer aan de zijlijn faciliterend en ondersteunend optreden.

Hoe gaan we deze doelstelling realiseren?

Een stevige basis leggen doen we door met de omgevingspartijen in gesprek te gaan over duurzaamheid en te onderzoeken hoe we samen een duurzame leefomgeving kunnen realiseren. Het is belangrijk dat de omgeving op betrokkenheid en ondersteuning van de gemeente kan rekenen.

Wat hebben wij al gedaan?

Zo is er in 2019 al een start gemaakt met het organiseren van ronde tafelgesprekken binnen de kernen in onze gemeente om zo veel mogelijk informatie te halen en te delen op het gebied van duurzaamheid. Met verschillende belangenbehartigers uit de gemeente zijn er drie duurzame thema's gekozen waarmee aan de slag is gegaan. Dit zijn de thema's 'natuur', 'mobiliteit' en 'circulariteit/afval'. Onder andere zijn informatieve promotiefilmpjes gemaakt die op de gemeentelijke website zijn geplaatst. Hierin vertellen ondernemers, agrariërs, bewoners en collega's uit de gemeente over wat duurzaamheid voor hen betekent. Zoals door anders te ondernemen en producten uit de streek te halen, op een natuurvriendelijke wijze landbouw uitoefenen én te kijken naar nieuwe mogelijkheden om energiebesparend te werken. Samen te willen koersen naar een duurzame toekomst. Net na het kwartier maken van het loket 'Samen Groen' binnen de gemeente, brak de Coronapandemie uit. Na de pandemie werd onder de naam 'Samen Groen' met bewoners, bedrijven en stichtingen, informatie verzameld over verschillende thema's die horen bij duurzaamheid. Er was op dat moment weinig capaciteit binnen het team duurzaamheid om intensief met de omgeving in gesprek te gaan maar er zijn belangrijke stappen gezet. Voortvloeiend uit het nationaal klimaatakkoord is er een Regionale EnergieStrategie Zuid-Limburg (hierna te noemen RES-ZL) samengesteld, waarin de 16 Zuid-Limburgse gemeenten de mogelijkheden voor grootschalige energie opwek op land en warmtebronnen onderzoeken. De regio is verder onderverdeeld in 3 subregio's. De gemeente Gulpen-Witterm maakt deel uit van de subregio Maastricht-Heuvelland.

In de tweede helft van 2023 is de personele bezetting van het cluster Duurzaamheid uitgebreid en daarmee is het cluster nu op volle sterkte. De informatie die uit de voorgaande periode uit de omgeving is opgehaald is verzameld en zijn er weer zaken opgepakt. De verbinding met de omgeving wordt actief opgezocht door middel van kennismakingsgesprekken in de kernen.

Voor het thema 'Afval' is gekozen om bestaande en nieuwe initiatieven laagdrempelig en leuk te maken. De gemeente faciliteert vrijwilligers 'zwerfafvalprikkers' die de omgeving schoonhouden door middel van het verstrekken van afvalzakken en prikstokken. Als gemeente vragen wij aandacht voor de landelijke opschoondag en wordt een versnapering aangeboden voor de vrijwilligers die meehelpen met het schoonhouden van onze mooie 5-sterregemeente.

De verbinding met de omgeving zorgt voor korte lijnen en concrete acties. Zo is er buurtinitiatief ondersteund met een buurtvereniging en het Bewonersnetwerk Wijlre om zwerfafval te verminderen door de PMD-zakken op te hangen aan kroonringen.

Er zijn gesprekken met directeurs van basisscholen geweest voor educatieve programma's met de thema's 'zwerfafval' en 'afvalscheiden'. Vanuit Duurzaamheid vinden wij het belangrijk om kinderen op een jonge leeftijd zo vroeg mogelijk te informeren over deze thema's. Kinderen vertellen hun gezinsleden over afvalscheiden en zo komt de boodschap via het kind weer bij de volwassenen terecht. In dit voorjaar wordt voor leerlingen uit de groepen 1 t/m 4 een theatervoorstelling over zwerfafval aangeboden. Er hebben zich hiervoor 3 scholen aangemeld. Voor de iets oudere leerlingen is met de directeurs besproken om in het schooljaar 2024/2025 de basisscholen te ontzorgen in de organisatie van lespakketten over deze thema's. Ook dit aanbod is positief ontvangen en wordt verder uitgewerkt.

Maar ook binnen de gemeentelijke organisatie zelf zijn er contacten gelegd. Zo is 'Samen Groen' aangehaakt bij overleggen van collega's van het sociale domein. We gaan samen met de omgeving in gesprek om te onderzoeken of er initiatieven op gebied van duurzaamheid zijn voor mensen met een taalachterstand of een beperking.

Het thema 'Mobiliteit' is vormgegeven door het beschikbaar stellen van twee elektrische deelauto's in de kernen Wijlre en Mechelen. Inwoners zijn schriftelijk en/of via social media en lokale streekbladen benaderd voor een interessepeiling om zo de kansen van elektrisch deelvervoer verder te verkennen. De resultaten van de interessepeiling zijn bekend en er is gekeken om hier vervolg aan te geven. Onlangs is er een algemene digitale informatiebijeenkomst georganiseerd voor geïnteresseerden. Geconcludeerd is dat er weinig animo uit de gemeente Gulpen-Witterm is voor het gebruik van elektrische deelauto's. Vanwege het lage interessegehalte uit de omgeving is besloten om het contract van de elektrische deelauto's niet te verlengen.

Om de omgeving meer bewust te maken van klimaatadaptatie en aandacht te vragen voor het vergroenen en onstenen van tuinen ligt er een plan van aanpak klaar voor de bewoners van de gemeente om mee te doen met de actie 'Ontsteen je tuin'. Inwoners van Gulpen-Witterm kunnen op verschillende actiedagen hun verwijderde tuintegels inleveren en een mooie plant uitzoeken om op deze plekken terug te plaatsen. Deze actie begint in het voorjaar tijdens de 'Week van de Groene Tuin'.

Er gebeurt nog meer. Zo vindt er een verkennend onderzoek naar de aanleg van een warmtenet in de kern Gulpen plaats. Ook op gebied van landbouw vindt verkennend onderzoek plaats. Onderzocht wordt hoe we de landbouwtransitie op circulaire wijze kunnen begeleiden naar een duurzame en vitale toekomst.

Voor deze beide thema's gaan we met de bewoners en betrokkenen in gesprek. Er worden participatiebijeenkomsten georganiseerd met als doel te inventariseren welke oplossingen de omgeving ziet voor de landbouw- en energietransitie.

Website Gemeente Gulpen-Witterm

Om de verbinding met de omgeving te versterken en om onze duurzaamheidsthema's verder uit te rollen hebben wij communicatie en communicatiemiddelen nodig. Dat willen wij realiseren door duurzaamheid op een heldere toegankelijke manier op de gemeentelijke website te positioneren. In samenwerking met team Communicatie & Participatie gaan wij kijken of het bovenstaande kan worden gerealiseerd.

Visuele ondersteuning communicatie door inzet karakters

Als kapstok voor communicatie is in afstemming met team Communicatie & Participatie bewust gekozen om klein te starten met het introduceren van 'Samen Groen'-karakters. Het gebruik van deze karakters is geen doel op zich maar helpt de zichtbaarheid, herkenbaarheid en het promoten van projecten op het gebied van duurzaamheid. Hierbij hebben we ook gekeken naar de capaciteit binnen het cluster Duurzaamheid om projecten te faciliteren en te ondersteunen.

Planning communicatiekalender

De omgeving wordt actief geïnformeerd over duurzaamheid op social media en via streekblad 'Het Gulp en Geuljournaal'. Op social media posten we vanuit 'Samen Groen' over actuele informatiethema's. Dat kan van alles zijn, als het maar over duurzaamheid gaat. Denk hieraan aan landelijke hoogtepunten, gemeentelijke activiteiten, stimulerende teksten, vragen vanuit de omgeving, tips en trucs, acties etc.

Voor de komende periode staan de volgende acties op het programma:

Kwartaal 1 + 2

- Bijeenkomsten elektrische deelauto's
- Landelijke Opschoondag
- Actiedagen 'Ontsteen je Tuin'
- Jeugdvoorstelling De Klimaatjes

Kwartaal 3 + 4

- Uitnodigingen voor gastlessen over afvalscheiden en zwerfafval
- Onderzoeken actiedag World Cleanupday
- Bedanken van vrijwilligers/zwerfafvalprikkers

Tussentijdse evaluatie

De uitrol van de communicatieaanpak duurzaamheid dient zorgvuldig te gebeuren. Hiervoor is het belangrijk om tussentijds te evalueren en regelmatig af te stemmen met team Communicatie & Participatie.

Hoe verder?

Graag informeren wij u in het 4e kwartaal? van dit jaar weer over de voortgang van de thema's die het cluster Duurzaamheid heeft geboekt, waar we tegenaan zijn gelopen en wat we verder gaan uitwerken en oppakken.

Met vriendelijke groet,

burgemeester en wethouders van Gulpen-Witterm,
de secretaris,

de burgemeester,

R.H.M. Sluijsmans

ing. N.H.C. Ramaekers-Rutjens